

Kopia
Enligt förteckning
sista sidan

Länsstyrelsen i
Gotlands län
1995-08-10

Byggnadsminnesförklaring (BM) av Hornet 1, det sk
Liljehornska huset vid Strandgatan 16 i Visby

Överklagande har
ej skett inom fö-
reskriven tid.

Eva Jacobsson

Eva Jacobsson
Registrator

BESLUT

Visby innerstad bevarar egenarten hos gången tids byggnadsskick och är därför att anse som synnerligen märklig. Fastigheten Hornet 1 ingår som en värdefull del av denna bebyggelsemiljö. Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1§ första stycket lag (1988:950) om kulturminnen mm denna fastighet för byggnadsminne (BM).

BM-förklaringen av ovan angivna fastighet skall omfatta packhus- eller högdelen i väster och låghusdelen i öster samt det norr om belägna tomtområdet med mur och gårdshus enligt bifogade karta.

BM avser byggnadernas exteriörer och interiörer i enlighet med skyddsföreskrifterna nedan.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

Länsstyrelsen meddelar enligt 3 kap 2§ samma lag följande skyddsföreskrifter:

1. Ovan angivna byggnader får inte rivas eller till sitt yttre byggas om eller till. Inga håltagningar får ske vad gäller murverk och stomme. Inga förändringar får ske på tak eller avseende tak- och fasadmateriäl, snickerier eller övrig exteriör utformning.
2. I huvudbyggnadens (högdelen och lågdelen) inre får inte göras ingrepp i eller ändring av medeltida murverk och bjälklag, bärande konstruktioner, befintliga dörrar och snickerier. Kakelugnar får ej tas bort eller ändras.
3. Byggnaderna skall underhållas så de inte förfaller. Vid underhålls- och reparationsarbeten får endast traditionella material och metoder användas och utförandet skall ske på sådant sätt att det kul-

turhistoriska värdet inte minskar. Alla framtida arbeten skall ske i samråd med länsantikvarien.

4. Den tillhörande tomtten skall hållas i sådant skick att byggnadsminnets utseende och karaktär inte försvanskas. Eventuell uppsättning av anordningar såsom antenner, skyltar, lyktor mm ska utföras i samråd med länsstyrelsen. Mur med port ingår i BM och får endast ändras i samråd med länsstyrelsen.

FRAMTIDA ÅTGÄRDER

Före vård eller restaurering skall kontakt tas med länsstyrelsens kulturmiljöenhet, som ger råd om åtgärder.

Även för BM prövas bygglovpliktiga åtgärder på sedvanligt sätt i kommunens byggnadsnämnd. Stadsarkitektkontoret bör kontaktas i osäkra fall.

BYGGNADSBESKRIVNING

Liljehornska husets packhusdel (högdel) är det största och högsta bevarade medeltidshuset i Visby. Det är ett sk dubbelpackhus som delas i två hälfter genom en hjärtmur, ursprungligen utan invändig förbindelse. Huset har delvis originalbjälklag, vilka till delar är förankrade i hjärtmuren med ankarjärn. Takstolen är delvis medeltida, troligen tillkommen efter en brand i början på 1300-talet och med tredubbla hantbjälklag. Taket är täckt med enkupiga tegel av 1800-talstyp, delvis understruket och liggande på öppen medeltida läkt.

Liljehornska huset hade, trots ombyggnader på 1700-talet då delar av huset inreddes till förhyrt landshövdingeresidens, kvar sitt medeltida utseende till 1800-talets mitt. Omkring år 1860 var det mycket förfallet, förstärktes bl a med dragband och byggdes genomgripande om till flerfamiljshus.

Låghusdelen var på medeltiden sannolikt bostad med halva packhusdelens bredd. Dagligstugan med 4 kryssvalv kring en 8-kantpelare finns i behåll. Öster härom ligger en källarstuga med över- och underkällare och dubbla kryssvalv, vilken är intakt bevarad med mycket kraftiga bjälkar från 1260-talet. När byggnadskroppen norr om dessa valvrum tillkom är oklart, men det skedde troligen redan på medeltiden, möjligen i etapper. Här finns lägenheter i två våningsplan, samt därovan ytterligare två våningsplan med lägenheter gemensamma med kryssvalvsdelen.

Gårdshuset står troligen på medeltida grund i norr och väster, med sannolikt framför allt återanvänd medeltida sten i murverket.

EV ÄNDRING AV BM

Om ändring av byggnadsminnet i strid mot de meddelade skyddsföreskrifterna anses nödvändig av särskilda skäl, får länsstyrelsen enligt 3 kap 14§ lag om kulturminnen mm meddela tillstånd härtill.

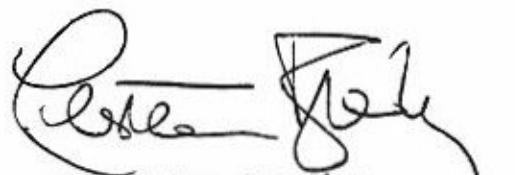
EV ÖVERKLAGANDE AV BESLUTET

Detta beslut kan överklagas hos länsrätten, se bilaga formulär C. Beslutet skall enligt 3 kap 1§ lag om kulturminnen mm tillämpas utan hinder av att ev talan förs mot beslutet.

BESLUTANDE MM

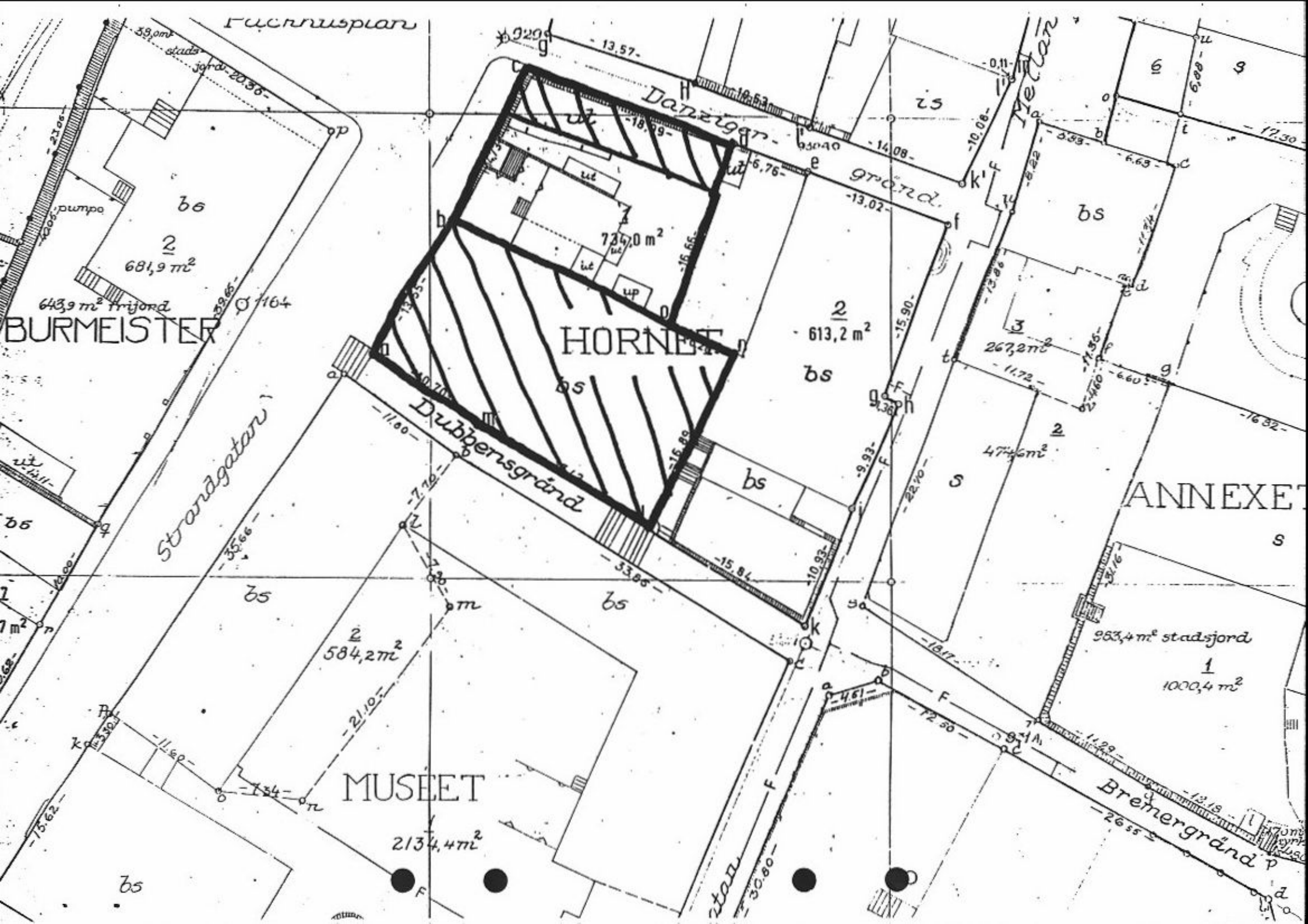
Beslut i detta ärende har fattats landshövding Thorsten Andersson. Föredragande har varit t f länsantikvarie Christian Runeby. I den slutliga handläggningen har även deltagit förste länsassessorn Nils Strehlenert.

Thorsten Andersson

Christian Runeby

Kopia
RAÄ
Byggnadsnämnden
Gotlands Fornsal
Kulturnämnden

Kopia av lagakraftvunnet beslut
RAÄ
Inskrivningsmyndigheten
Fastighetsregistermyndigheten
Gotlands Fornsal
Planenheten
Länsantikvarien

Fachrustran

Danzigergränd

HORNET

Storagatan

Dubbensgränd

ANNEXET

MUSEET

Bremergränd

BURMEISTER

643,9 m² frijord

681,9 m²

735,0 m²

613,2 m²

474,6 m²

584,2 m²

983,4 m² stadsjord

1000,4 m²

2134,4 m²

59,0 m² stadsjord 2036

1 m²

1 m²

1 m²

1 m²

6

9

0

i

l

17,30

C

d

e

f

g

h

i

j

k

l

m

n

o

p

q

r

s

t

u

v

w

x

y

z

aa

ab

ac

ad

ae

af

ag

ah

ai

aj

ak

al

am

an

ao

ap

aq

ar

as

at

au

av

aw

ax

ay

az

ba

bb

bc

bd

be

bf

bg

bh

bi

bj

bk

bl

bm

bn

bo

bp

bq

br

bs

bt

bu

bv

bw

bx

by

bz

ca

cb

cc

cd

ce

cf

cg

ch

ci

cj

ck

cl

cm

cn

co

cp

cq

cr

cs

ct

cu

cv

cw

cx

cy

cz

da

db

dc

dd

de

df

dg

dh

di

dj

dk

dl

dm

dn

do

dp

dq

dr

ds

dt

du

dv

dw

dx

dy

dz

ea

eb

ec

ed

ee

ef

eg

eh

ei

ej

ek

el

em

en

eo

ep

eq

er

es

et

eu

ev

ew

ex

ey

ez

fa

fb

fc

fd

fe

ff

fg

fh

fi

fj

fk

fl

fm

fn

fo

fp

fq

fr

fs

ft

fu

fv

fw

fx

fy

fz

ga

gb

gc

gd

ge

gf

gg

gh

gi

gj

gk

gl

gm

gn

go

gp

gq

gr

gs

gt

gu

gv

gw

gx

gy

gz

ha

hb

hc

hd

he

hf

hg

hh

hi

hj

hk

hl

hm

hn

ho

hp

hq

hr

hs

ht

hu

hv

hw

hx

hy

hz

ia

ib

ic

id

ie

if

ig

ih

ii

ij

ik

il

im

in

io

ip

iq

ir

is

it

iu

iv

iw

ix

iy

iz

ja

jb

jc

jd

je

jf

jj

jh

ji

jj

jk

jl

jm

jn

jo

jp

jq

jr

js

jt

ju

jv

jw

jx

jy

jz

ka

kb

kc

kd

ke

kf

kg

kh

ki

kj

kk

kl

km

kn

ko

kp

kq

kr

ks